

Åttonde roten, tomt 7

Kvarteret Gästgivaren

Tjugonde roten 1637–57v

Kronhusgatans södra

Elfte roten 1657h–70

sida nära östra vallen

Jöns Börssons gård R20 1638: 1 mtl

Simon Simonsson R20 1644: 2 mtl

Anders Månsson R20 1645: 2 mtl, 1646: 3 mtl

Sven Haraldsson R20 1649–55 1656: 1.4 1657v: 1 (XI), 1657h: 18 1658: 1, 1659–61:1/2 8.6

Anders skolmester hos Sven Haraldsson R20: 1649: 1 mtl

Sven Haraldsson omtalas i 20:e roten 1649–57v

och i elfte 1657v–61.

Torsten Rearsson Bötiker 1660–63 1/2 1665–66: 2, 1667–70 8.7

Den 28.1.1661 betalade Torsten Rearsson Bötiker 3 daler i huseköpspenning för en gård han köpt av Sven Haraldsson för 60 rdr. Den 17.1.1676 ansökte Torsten Rearsson Bötiker vid rätten om att hans läredräng eller gesäll skulle bli fri från båtmanskapet. Enligt Gustavi tomtöreslängd ägde Torsten Bötiker en tomt här ännu 1681. Ättlingar till honom och hans söner Johan och *Lars Torstensson* var bosatta både här och i 8.14, kv Nälmakaren.

Gården hade före 1696 övertagits av

Johan Torstensson tunnbindare

Hans obligation till banken på 30 d smt inprotokollerades den 23.8.1697. Han pantade då tomt på Kronhusgatan mellan *Oluf Rödhammar* å västra och *Sven däledragare* å östra. 1710 kallas gården Jon Torstens hus. Den ägdes 1713–15 av hans arvingar och taxerades i skattningslängden 1715 till 150 d smt för tomten och 160 d smt för huset.

Anders Ersson båtekarl bodde i gården 1717 tillsammans med sin hustru *Britta Jansdotter* och tre inhyses soldathustrur. 1725–26 ägdes gården av Anders Erssons änka.

Från 1727 innehades gården av *saltmätaren Pehr Andersson*, som till en början var ensam ägare. En tredjedel av gården övertogs före 1755 av *skomakaren Anders Pettersson*, som var son till saltmätaren. 1763 värderas avlidne Peter Andersson saltmätares gård på Kronhusgatan. Hans två tredjedelar i fastigheten tillskrives i tomtöreslängden hans döttrar: den ena, *Anna Maria*, förblev ogift och kallas i handlingarna *ömsom Andersson*, *ömsom Pettersson*. Den andra, *Catharina*, död 21.6.1784, gifte sig med *perukmakaremästare Anton Fredrik Nolto*, som hade erhållit burskap 14.5.1773.

Anna Maria Andersson skrev 9.3.1782, att hon var skyldig 100 rdr specie till mästaren *Carsten Georg Rosenbrock* för gjorda förskotter till inredning och murning för den tredjepart i gården på Kronhusgatan, som hon ägde med sin broder, skomakaren Anders Pettersson, och perukmakaren Anthon Fr. Nolto. Vid bouppteckningen 1684 efter Catharina Pettersson omtalas Nolto äga 1/3 i svärföräldrarnas gård, dels ärvd, dels köpt efter avlidna svägerskan Anna Maria Pettersson, 216, 32 rdr specie.

Nolto gifte om sig med *Anna Christina Rodin*, som efterlevde honom. Han flyttade till Marstrand men avled redan 1790 (bou 24.7.1794: se Berg II:7–8, 354). Hans del i gården ägdes 1786 av *hökaren Nils Johan Örtegren* (som därjämte hade Anna Marias del) och 1790 av *målaren Anders Hernsten*. Noltos sväger, skomakaren Anders Pettersson, ägde fortfarande sin tredjedel men betecknades 1790 som fattig.

I samband med att *hökaren Nils Johan Örtegrens* änka, *Madame Benigna Örtegren*, gjorde konkurs efter hans död 4.2.1788 (bou 24.3.1788) upplystes det om att makarna hade inropat sin del av gården på auktion efter *orgeltrampare Carl Ahlberg* i september 1781. Nils Örtegren efterlämnade fyra små barn: *Andreas* på femte, *Nicolaus* på tredje och *Jean Hindric*, sju veckor gammal, och dottern *Maja Lisa* på sjunde året.

Enligt konkurshandlingarna (8.1.1788, 16.3.1791 och domen 16.4.1791) omfattade Madame Benigna Örtegrens 2/3 i huset på Kronhusgatan följande rum och lägenheter:

- ”1. Ett större rum och en liten bod åt gatan
2. En källare under boden
3. Kök och ett större rum därinnanförre åt gården
4. Uppe i gården en förstuga
5. Därinnanförre ett rum och kök
6. därovanförre ett rum och kök
7. Varöver äro tvenne särskilte vindsrum
8. allra överst i gården en vedbod om 2–3 famnars vedrum
9. En dito större vedbod med ränne över

Alla fyra boningsrummen med kakelugnar och trenne kök med sine spisar och murar försvarligen försedde”

Madame Örtegrens del värderades till 3 012:16 d smt eller 402 rdr 4 skill specie

Målaren Anders Hernsten

inropade Örtegrens två tredjedelar av fastigheten på auktion den 26.5.1789: den sades vara belägen mellan bagaren *Dahlgrens* å östra och stadsbetjänten *Lars Ahlboms* å västra sidan liggande gårdar. Uppslagspriset var 525 rdr specie, men Hernsten fick gårdsandelen för 464 rdr. Understa halva delen av huset åt gatan bestod av ett stort och ett litet rum åt gatan, med en källare under lilla rummet, ett kök och en stuga åt gården med vindsrum över stugan samt vedbod uppe i gården. Halva gården hade 19.12.1788 värderats till 300 rdr specie. Den delen, som låg överst i gården, var en tvåvåningsbyggnad bestående av ett våningsrum och ett kök uti undra samt ett litet rum och ett kök i övra våningen med vindsrum, vedbod och gårdsrum. Denna del hade 19.12.1788 värderats till 225 rdr specie.

Hela fastigheten var föremål för ny auktion den 22.4.1800, nu som ödetomt. Då utauktionerades *snickaremästare Niclas Tidblads* till borgenärerna avstådda avbrända tomt under nummer sju vid Kronhusgatan. Den höll i längden 43 och i bredden 13½ alnar och inropades av *skeppsskrivare J Bjurwall* för 66 d, 32 sk (utropssamman).

Enligt tomtöreslängden svarade detta år *snickaren Pehr (Fredrik) Schmidt* för gården: han innehar den fortfarande 1807.

Senare uppbud av 8.7

stadsfiskal Johan Govert Indebetou	2.3.1812
jungfru Britta Brinck	14.11.1814
änkan Anna Christina Olsson	24.5.1852, 13.1.1845
maskinist Johan Olsson	2.8.1852
månadskarl P Carlsson	28.8.1871